

Byla C-294/19**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2019 m. balandžio 10 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Curtea de Apel Constanța (Rumunija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. kovo 27 d.

Apeliantė (atsakovė pirmojoje instancijoje):

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean Tulcea

Kita proceso šalis (ieškovė pirmojoje instancijoje):

SC Piscicola Tulcea SA

Pagrindinės bylos dalykas

Apeliacinis skundas dėl 2018 m. vasario 1 d. *Tribunalul Tulcea* (Tulčos apygardos teismas) sprendimo civilinėje byloje, kuriuo minėtas teismas patenkino ieškovės pirmojoje instancijoje ieškinį dėl sprendimų nemokėti išmokų, protokolų, kuriais konstatuojamas pažeidimas ir nustatomas įsiskolinimas už 2007–2014 m., ir sprendimų, paskelbtų išnagrinėjus administracinius skundus, panaikinimo ir nurodė panaikinti visus ginčijamus aktus.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Remdamasis SESV 267 straipsniu *Curtea de Apel Constanța* (Konstancos apeliacinis teismas, Rumunija) prašo išaiškinti 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 2 straipsnį ir 34 straipsnio 2 dalį, taip pat 2009 m. spalio 29 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1120/2009 2 straipsnį.

Prejudicinis klausimas

Ar 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 2 straipsnio ir 34 straipsnio 2 dalies nuostatos, taip pat 2009 m. spalio 29 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1120/2009, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams, III antraštinėje dalyje numatytos bendrosios išmokos schemos taikymo taisyklės, 2 straipsnio nuostatos turi būti aiškinamos kaip draudžiančios nacionalinės teisės aktus, pagal kuriuos tokiomis sąlygomis, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje, nemokamos žemės ūkio išmokos, nes akvakultūros įrenginiai, naudojami kaip dirbama žemė, nėra „žemės ūkio paskirties žemė“ kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1120/2009 2 straipsnį, taigi nėra reikalavimus atitinkanti žemė pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 34 straipsnio 2 dalį?

Sąjungos teisės nuostatos, kuriomis remiamasi

2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003, 2 straipsnio c ir h punktai, 34 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies a punktas.

2009 m. spalio 29 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1120/2009, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams, III antraštinėje dalyje numatytos bendrosios išmokos schemos taikymo taisyklės, 2 straipsnio a punktas.

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Ordonanță de urgență a Guvernului Nr. 125/2006 pentru aprobarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare, care se acordă în agricultură începând cu anul 2007, și pentru modificarea articolului 2 din Legea Nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 1043 din 29 decembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare (aduse prin Legea Nr. 139/2007 și Ordonanța Guvernului Nr. 16/2009), aplicabilă pentru anii 2007–2014 (Nepaprastasis vyriausybės potvarkis Nr. 125/2006, kuriuo patvirtinama tiesioginių išmokų ir papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų, susijusių su žemės ūkiu nuo 2007 m., mokėjimo tvarka ir iš dalies keičiamas Įstatymo

Nr. 36/1991 dėl žemės ūkio bendrovių ir kitų asociacijos formų žemės ūkyje (paskelbtas 2006 m. gruodžio 29 d. Rumunijos oficialiajame leidinyje, I dalis, Nr. 1043, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais, padarytais Įstatymu Nr. 139/2007 ir Vyriausybės potvarkiu Nr. 16/2009) 2 straipsnis, taikomas 2007–2014 m.).

5 straipsnis

(1) Pagal vienkartinės išmokos už plotus schemą vieną kartą per metus mokama nustatyto dydžio išmoka už žemės ūkio naudmenų plotą, kurios dydis nesiejamas su bendra produkcija.

(2) Mokėjimai pagal vienkartinės išmokos už plotus schemą finansuojami iš Europos žemės ūkio garantijų fondas (EŽŪGF).

(3) Tinkami gauti paramą gali būti žemės ūkio plotai, priklausantys šioms naudojimo kategorijoms:

a) ariamoji žemė – žemė, kurioje auginami javai, ankštiniai javai, ankštinės daržovės, augalai, naudojami pramonėje, valgomosios bulvės, cukriniai runkeliais, pašariniai šakniavaisiai ir bastučio genties daržovės, šviežios daržovės, melionai ir braškės, gėlės ir dekoratyviniai augalai, pašariniai augalai, augalai sėkloms ir sėjinukai pardavimui, kiti augalai, auginami ariamoje žemėje, įskaitant šiltnamių ir fotovoltinių šiltnamių bei pūdymų žemę, prižiūrimą laikantis taisyklių dėl geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės <...>

7 straipsnis

(1) Norintys gauti išmoką pagal vienkartinės išmokos už plotus schemą pareiškėjai turi būti įtraukti į *Registrul fermierilor* (Ūkininkų registrą), kurį tvarko *Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură* (Mokėjimų ir intervencijų žemės ūkio srityje agentūra)(APIA), laiku pateikti mokėjimo paraišką ir atitikti šias sąlygas:

a) naudoti žemės ūkio paskirties žemę, kurios plotas ne mažesnis kaip 1 ha, o žemės ūkio paskirties sklypas ne mažesnis kaip 0,3 ha <...>;

<...>

f) pateikti reikalingus dokumentus, įrodančius naudojimo teisę ir galėti įrodyti, kad naudoja žemę, dėl kurios pateikta paraiška;

<...>

(3) Tiesioginių išmokų už plotus schemas, numatytos 2 straipsnio a, b, d ir e punktuose taikomos plotams, įregistruotiems *Sistemul de identificare a parcelelor agricole* (žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistema), kuria remiantis atliekama kontrolė ir mokamos išmokos.

(4) Ūkininkų prašymas pakeisti žemės ūkio paskirties identifikavimo sistemoje įregistruotus plotus gali būti pateiktas [APIA] iki termino pateikti mokėjimo paraišką pabaigos. Į prašymus, pateiktus po šios datos, bus atsižvelgta vertinant kitus metus. Prašomi pakeitimai bus padaryti tik [APIA] atlikus jų patikrinimą.

(5) Naudojimo teisę patvirtinantys dokumentai ir dokumentai, kurie įrodo žemės ūkio paskirties žemės naudojimą, yra nurodyti Žemės ūkio, miškininkystės ir plėtros ministro akte dokumentai, o pareikalavus pateikiami Mokėjimų ir intervencijų žemės ūkio srityje agentūros atstovams.

<...>

Legea Nr. 18/1991 – Legea fondului funciar, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările și completările ulterioare (forma în vigoare la data de 15 mai 2014, data cererii de plată depusă de reclamantă pentru campania 2014) (Įstatymas Nr. 18/1991 – Žemės nuosavybės įstatymas (paskelbtas 1998 m. sausio 5 d. Rumunijos oficialiajame leidinyje, I dalis, Nr. 1, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais) (2014 m. gegužės 15 d., kai ieškovė pirmojoje instancijoje pateikė mokėjimo paraišką už 2014 m., galiojusi redakcija):

2 straipsnis

priklausomai nuo paskirties, žemė yra:

a) žemės ūkio paskirties žemė, t. y. žemės ūkio paskirties ariamoji žemė, vynuogynai, sodai, vynmedžių sodai, medelynai, apynynai ir šilkmedynai, ganyklos, žolynai, šiltnamiai, fotovoltiniai šiltnamiai, lysvės ir kiti panašūs plotai, kaip antai miško želdinių plotai, jei juose neatliekami miško darbai (miškininkystės įmonės), plotai, kuriuose yra žemės ūkio paskirties statinių ir dirvožemio gerinimo įrenginių, akvakultūros įrenginių, kaimo kelių tinklo kelių (*drumuri tehnologice și de exploatare agricolă*), platformų ir sandėlių, kurie naudojami žemės ūkio produkcijai ir nenaudingi plotai, kurie gali būti naudojami žemės ūkio produkcijai;

<...>

c) nuolatinai užlietos žemės, t. y. vandentakių krantai, maksimalaus užliejimo ežerų baseinai, vidaus jūrų ir teritorinės jūros dugnas;

<...>

Normele tehnice pentru introducerea cadastrului general, aprobate prin Ordinul ministrului administrației publice Nr. 534/2001 publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 744 din 21 noiembrie 2001 (įrašymo į bendrąjį kadastrą techninės taisyklės, patvirtintos Viešojo administravimo ministro potvarkiu Nr. 534/2001 (paskelbtas 2001 m. lapkričio 21 d. Rumunijos oficialiajame leidinyje, I dalis, Nr. 744).

7. Žemės skirstymo pagal paskirtį kriterijai

<...>

7.2. Žemės ūkio paskirties žemė

7.2.1. Žemės ūkio paskirties žemei priskiriama: ariamoji žemė, vynuogynai, sodai, vynmedžių sodai, medelynai, apynynai ir šilkmedynai, ganyklos, žolynai, šiltnamiai, fotovoltiniai šiltnamiai, lysvės, miško želdinių plotai, jei juose neatliekami miško darbai (miškininkystės įmonės), plotai, kuriuose yra žemės ūkio paskirties statinių ir dirvožemio gerinimo įrenginių, akvakultūros įrenginių, kaimo kelių tinklo kelių.

<...>

8. Žemės naudojimo ir statinių klasifikavimo ir kategorijų nustatymo kriterijai

8.1. Bendrosios nuostatos

8.1.1. Žemės naudojimo kategorija, individualiai nustatyta priskiriant kodą, yra vienas iš sklypo požymių. Naudojimo kategorijos techninė informacija bendrame kadastrė kartu su kitais požymiais yra būtina tiek rengiant kadastrę, tiek nustatant mokesčius už nekilnojamąjį turtą. Bendrame kadastrė naudojimo pakategorė neregistruojama.

8.1.2. Kiekviena iš minėtų 5 žemės paskirčių gali turėti dominuojančias naudojimo kategorijas, kurios užima didesnę ploto dalį, ir naudojimo kategorijas, kurių dalis yra mažesnė. <...>

8.2. Žemės naudojimo kategorijų nustatymo kriterijai

8.2.1. Ariamoji žemė (A). Ši kategorija apima žemes, kurios ariamos kiekvienais metais ar kas kelis (2–6) metus ir jose auginami vienmečiai arba daugiamečiai augalai, pavyzdžiui, javai, ankštiniai javai, aliejiniai ir tekstilės augalai, augalai, naudojami pramonėje, medicininiai ir aromatiniai augalai, pašariniai augalai, daržovės ir kt. Ariamosios žemės kategorija apima: ariamąją žemę, kultivuojamas pievas, daržus, ryžių laukus, šiltnamius, fotovoltinius šiltnamius ir lysves, braškynus ir kitus daugiamečių kultūrų laukus.

<...>

8.2.7. Žemė su vandens telkiniais ir švendrėmis apaugę vandens telkiniai. Ši kategorija apima nuolatinei užlietas žemes ir laikinai užliejamas žemes, kurios nuslūgus vandeniui negali būti naudojamas kitiems tikslams.

Trumpas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

- 1 Ieškovė pirmojoje instancijoje yra pagal Rumunijos teisę veikiantis juridinis asmuo, kurio pagrindinė veikla 2007-2014 buvo akvakultūra gėluose vandenyse, o papildoma veikla, be kita ko, buvo javų (tik ryžių), ankštinių augalų ir augalų, iš kurių sėklų gaminamas aliejus, auginimas. Nuo 2014 m. pagrindinė veikla yra javų (tik ryžių), ankštinių augalų ir augalų, iš kurių sėklų gaminamas aliejus, auginimas, o nepagrindinė veikla apėmė ir žvejybą gėluose vandenyse, jūros akvakultūrą, žuvis, vėžiagyvių ir moliuskų apdorojimą ir konservavimą.
- 2 Pagal 5 koncesijos sutartis, sudarytas 2004 m., 2005 m. ir 2010 m. su *Consiliul Județean Tulcea* (Tulčos apskrities taryba) ieškovė pirmojoje instancijoje naudoja 1 888 ha plotą, o sklypai yra *Rezervația Biosferei Delta Dunării – Amenajările piscicole Rusca și Litcov* (Dunojaus deltos biosferos rezervatas – akvakultūros įrenginiai Ruskėjus ir Litcov).
- 3 Koncesijos sutartyse nurodyta, kad sutarties dalykas yra koncesininko teisė naudoti sklypus „akvakultūrai“, tačiau 2004 m. ir 2005 m. sutarčių papildymo aktuose šalys sutarė pakeisti pradinę koncesijos kainą motyvuodamos tuo, kad „dėl akvakultūros technologijų taikant akvakultūros kultūrų sėjomainos programas, sklypai akvakultūros įrenginiuose gali būti naudojami kaip žemės ūkio paskirties žemė“. Analogiškai 2010 m. sutartį papildančiame akte šalys sutarė: „kad įgyvendintų koncesijos sutarties dalyką, 570 ha plote koncesininkas vykdys akvakultūros kultūrų sėjomainos veiklą mineralizacijos procesui dirvoje paskatinti ir kitą reikiamą veiklą, laikydamasis akvakultūros technologijų taisyklių“.
- 4 2005 m. kovo 22 d. *Dispoziția* (aktas) ir 2005 m. kovo 22 d. *Consiliul Județean Tulcea* pirmininko leidimu ieškovei pirmojoje instancijoje buvo leista vykdyti žemės ūkio veiklą Ruskėjaus įrenginyje.
- 5 Iš 2008–2009 m. *Consiliul Județean Tulcea* sudarytų kontrolės protokolų matyti, kad pagal koncesijos sutartis perleisti sklypai, kurie nėra nederlingi arba nenaudojami dėl drėgmės pertekliaus, yra naudojami tik žemės ūkiui; jokie plotai nenaudojami akvakultūrai.
- 6 2007–2014 m. ieškovė pirmojoje instancijose už atitinkamus metus pateikė mokėjimo pagal išmokų už plotus schemas paraiškas dėl 899,12–1 500,49 ha plotų, prašydama išmokų pagal SAPS (*Schema de plată unică pe suprafață* – vienkartinės išmokos už plotus schema) ir pagal PNDC1 (*Schema de plată națională directă complementară* – papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų schema) (ariamojoje žemėje auginamos kultūros) už 2007 m., ir pagal SAPS, PNDC1 (ariamojoje žemėje auginamos kultūros) ir ZSD (*zonă semnificativ defavorizată* – žemdirbystei labai nepalanki zona) už 2008–2014 m.
- 7 Grindžiant paraiškas už 2007-2014 m. buvo pateikti dokumentai, įrodantys ploto, dėl kurio prašoma išmoka, naudojimo teisę, t. y. koncesijos sutartis ir jų papildymo aktai, savivaldybės, kurioje yra sklypai, pažyma, kuria patvirtinama, kad sklypai savivaldybės *Registrul agricol* (žemės ūkio registras) yra registruoti

kaip žemės ūkio paskirties žemė, o dėl 2013 m. taip pat pridėtas ariamojoje žemėje auginamos kultūros (Tulchos žemės ūkio skyrius) pranešimas, susijęs su nuomone dėl *Amenajărea Piscicolă Litcov* (Litcov akvakultūros įrenginys) naudojimo kategorijos pakeitimo, t. y. iš akvakultūros įrenginio į ariamąją žemę, kurį ieškovė pirmojoje instancijoje naudoja kalbėdama apie sutartį Nr. 400/07.12.2010, taip pat atsakovei pirmojoje instancijoje pateiktas prašymas su *Amenajărea Piscicole Litcov* susijusio sklypo naudojimo kategoriją pakeisti į ariamąją žemę, o dėl 2014 m. – *Consiliul Județean Tulcea* pranešimas, kuriame ji nurodo, kad jos administracinei jurisdikcijai nepriklauso sklypai, kuriuose yra akvakultūros įrenginiai ir kurių paskirtis buvo pakeista, ir kad akvakultūros įrenginiuose numatyta tik žemės ūkio kultūrų sėjomaina, atsižvelgiant į kiekvieno įrenginio technologinius ypatumus.

- 8 Dėl kiekvienų 2007–2014 m. laikotarpio metų atsakovė pirmojoje instancijoje paskesniais metais priimdavo sprendimus skirti išmokas pagal išmokų už plotus schemas.
- 9 2009 m. atsakovė pirmojoje instancijoje atliko patikrinimą vietoje, o nustatyti pažeidimai buvo susiję su tuo, kad 2007 m. buvo klaidingai deklaruotas nedidelio ploto (80,56 ha) nedirbamas sklypas. Už 2010–2014 m. prieš patvirtinant mokėjimo paraišką buvo atliekamas vizualinis patikrinimas, po kurio buvo konstatuojama, kad paraiška išsami ir galiojanti.
- 10 Atsakovė pirmojoje instancijoje atmetė mokėjimo paraišką už 2015 m., nes nacionaliniame įstatyme (Įstatymo Nr. 122/2014 III straipsnis) buvo numatyta, kad: „nuo 2014 m. rugsėjo 15 d. žemės ūkio subsidijos negali būti skiriamos už žemes, kuriose anksčiau buvo akvakultūros įrenginiai, įrengti *Rezervația Biosferei Delta Dunării* teritorijoje“.
- 11 Išnagrinėjęs bylą pirmąją instanciją *Tribunalul* atmetė ieškovės pirmojoje instancijoje prašymą panaikinti sprendimą nemokėti tiesioginių išmokų už 2015 m., tačiau *Curtea de Apel Constanța* (Konstancos apeliacinis teismas) 2016 m. spalio 31 d. galutiniu sprendimu ieškovės pirmojoje instancijoje ieškinį pripažino pagrįstu ir nurodė atsakovei pirmojoje instancijoje priimti sprendimą skirti išmokas pagal išmokų už plotus schemas už 2015 m., nurodydamas, be kita ko, Reglamente Nr. 1307/2013 pateikiamus sąvokų „žemės ūkio veikla“, „žemės ūkio produktai“ ir „ariamoji žemė“ apibrėžimus.
- 12 Nuo 2015 m. spalio 27 d. iki 2016 m. balandžio 13 d. APIA – *Direcția Antifraudă și Control Intern* (kovos su sukčiavimu ir vidaus kontrolės institucija) atliko atsakovės pirmojoje instancijoje dokumentų, susijusių su finansinės paramos už plotus skyrimu 2007–2014 m. ieškovei pirmojoje instancijoje, patikrinimą, kurio paprašė *Direcția Națională Anticorupție* (Nacionalinė kovos su korupcija institucija). Kontrolės institucija konstatavo, kad ieškovė pirmojoje instancijoje neatitiko tiesioginių išmokų skyrimo sąlygų, nes iš pateiktų dokumentų matyti, kad žemė buvo naudojama žemės ūkiui, tačiau nėra informacijos apie akvakultūros įrenginių naudojimo kategorijos pakeitimą į žemės ūkio paskirties

ariamąją žemę (išskyrus preliminarią nuomonę dėl 2013 m. dėl Licov akvakultūros įrenginio). Už sklypus, priskirtus kategorijai „akvakultūros įrenginiai“ negali būti mokamos išmokos už plotus, nes pagal nacionalinę teisę jie nepatenka į „žemės ūkio paskirties žemės“ kategoriją.

- 13 Po minėto patikrinimo atsakovė pirmojoje instancijoje iš naujo išanalizavo mokėjimo paraiškas už 2007–2014 m. ir 2016 m. gegužės 20 d. priėmė sprendimus atmesti mokėjimo pagal išmokų už plotus schemas paraiškas už visus minėtus metus ir nurodė gražinti išmokėtas sumas. 2016 m. gruodžio 23 d. už kiekvienus 2007–2014 m. laikotarpio metus buvo surašyti pažeidimo ir įsiskolinimo nustatymo protokolai, kuriuose konstatuota, kad ieškovė pirmojoje instancijoje nepagrįstai gavo išmokas už atitinkamus metus, ir nurodyta įsiskolinimo suma.
- 14 Ieškovės pirmojoje instancijoje pateikti administraciniai skundai dėl sprendimų nemokėti išmokų ir pažeidimų ir įsiskolinimų nustatymo protokolų buvo atmesti.
- 15 Į *Tribunalul Tulcea* bylų registrą 2017 m. kovo 15 d. įrašytu ieškiniu ieškovė pirmojoje instancijoje prašė panaikinti sprendimus nemokėti išmokų ir pažeidimų ir įsiskolinimų nustatymo protokolus už 2007–2014 m. taip pat sprendimus, kuriais buvo atmesti administraciniai skundai.
- 16 Grįsdama ieškinį ieškovė pirmojoje instancijoje nurodė tris pagrindus, grindžiamus i) Reglamento (EB) Nr. 1122/2009 80 straipsnio 3 dalies nuostatomis, pagal kurias ieškovas pirmojoje instancijoje neturėtų būti verčiamas gražinti išmokas, jei klaidą padarė kompetentinga valdžios institucija, ii) teisės reikalauti gražinti išmokas senatimi pagal Reglamento (EB) Nr. 1122/2009 80 straipsnio 3 dalį, nes sprendimai, kuriuose nurodoma gražinti išmokas, buvo priimti praėjus daugiau nei 12 mėnesių nuo išmokų sumokėjimo, iii) tuo, kad buvo tenkinamos visos tinkamumo sąlygos, numatytos OUG Nr. 125/2006, ir Sąjungos teisės šioje srityje tiesioginiu taikymu.
- 17 Dėl pastarojo pagrindo ieškovė pirmojoje instancijoje nurodė, kad laikėsi reikalavimo naudoti žemės ūkio paskirties žemę, numatyto OUG Nr. 125/2006 7 straipsnio 1 dalyje ir kad kadangi ta žemė buvo naudojama žemės ūkio produkcijai gauti, ji pateko į ariamosios žemės kategoriją, apibrėžtą OUG Nr. 125/2006 5 straipsnio 3 dalies a punkte.
- 18 Nurodydama šį pagrindą ieškovė pirmojoje instancijoje tvirtino, kad šioje byloje reikia pirmiausia tiesiogiai taikyti Sąjungos teisę, būtent Reglamento (EB) Nr. 73/2009 34 straipsnio 2 dalies a punktą, ir ja remiantis konstatuoti, kad ieškovės pirmojoje instancijoje naudoti sklypai patenka į minėtame reglamente numatytą „reikalavimus atitinkančio hektaro“ apibrėžimą.
- 19 Atsakovė pirmojoje instancijoje prašė atmesti ieškinį pirmiausia tvirtindama, kad išmokų pagrindas buvo ieškovės pirmojoje instancijoje paraiška, o ne atsakovės pirmojoje instancijoje klaida. Antra, atsakovė pirmojoje instancijoje nurodė, kad ieškovės pirmojoje instancijoje pateikti dokumentai rodo žemės naudojimą žemės

ūkui, tačiau nėra informacijos apie naudojimo kategorijos (akvakultūros įrenginiai) pakeitimą, todėl aptariamai plotai neatitinka reikalavimų pagal OUG Nr. 125/2006 ir už juos negali būti mokamos tiesioginės išmokos.

- 20 2018 m. vasario 1 d. sprendimu *Tribunalul Tulcea* patenkino ieškinį ir nurodė panaikinti ginčijamus aktus.
- 21 *Tribunalul* vertino tik Reglamento (EB) Nr. 1122/2009 80 straipsnio 3 dalies taikymą ir nusprendė, kad šioje byloje taikytos Sąjungos teisės nuostatos, pagal kurias nereikia grąžinti viešosios valdžios per klaidą išmokėtų išmokų.
- 22 *Tribunalul* nurodė, jog neginčijama, kad kartu su visomis ieškovės pirmojoje instancijoje pateiktomis mokėjimo paraiškomis buvo pateiktos koncesijos sutartys ir savivaldybės, kurioje buvo pagal koncesiją perduota žemė, pažymos, kad minėti plotai savivaldybės *Registrul agricol* (žemės ūkio registras) yra registruoti kaip žemės ūkio paskirties žemė, o koncesijos sutartyse aiškiai nurodyta, kad pagal koncesiją perleidžiamoje žemėje (dėl kurios prašoma išmokų) yra akvakultūros įrenginiai ir kad ieškovė pirmojoje instancijoje ją turi naudoti akvakultūros tikslais.
- 23 Šiuo klausimu pažymėtina, kad neatitiktis, dėl kurios buvo nurodyta grąžinti ieškovei pirmojoje instancijoje sumokėtas išmokas, nesusijusi su pastarosios aplaidumu ar tyčiais veiksmais. Prie mokėjimo paraiškų pridėtais dokumentais buvo pateikti konkretūs ir pakankami faktiniai duomenys, leidžiantys patikrinti ar tenkinamos tinkamumo, kad būtų suteikta pagalba, sąlygos, o dėl 2008 m. ir 2009 m. po administracinių patikrinimų buvo atlikti patikrinimai vietoje ir buvo padarytos išvados, kad tenkinamos tinkamumo sąlygos. Jei būtų pripažinta, kad akvakultūros įrenginys negali būti priskiriamas ariamos žemės kategorijai, kaip tvirtina atsakovė pirmojoje byloje, neliktų abejonių, kad ieškovei pirmojoje instancijoje išmokos buvo suteiktos dėl atsakovės pirmojoje instancijoje tarnautojų klaidos.
- 24 Negalima tvirtinti, kad ieškovė pirmojoje instancijoje turėjo žinoti, jog tiesioginės išmokos nemokamos už aptariamą žemę, nes pati atsakovė pirmojoje instancijoje, t. y. valdžios institucija, tikrindama, ar tenkinamos tinkamumo sąlygos, septynerius metus manė, kad ieškovė pirmojoje instancijoje gali gauti tiesiogines išmokas už pagal koncesiją perleistus plotus.
- 25 Nagrinėjami sprendimai taip pat yra neteisėti atsižvelgiant į aplinkybę, kad ieškovei pirmojoje instancijoje išmokėtą sumą grąžinti atsakovei pirmojoje instancijoje buvo nurodyta pasibaigus Reglamento Nr. 1122/2009 80 straipsnio 3 dalyje numatytam vienerių metų terminui, skaičiuojamam nuo išmokų sumokėjimo dienos.
- 26 *Curtea de Apel Constanța --Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal* (Konstancos apeliacinis teismas, II civilinių bylų skyrius, nagrinėjantis administracinius ir mokestinius ginčus) 2018 m. kovo 29 d. apeliantė (atsakovė pirmojoje instancijoje) pateikė apeliacinį skundą dėl 2018 m. vasario 1 d.

Tribunalul Tulcea sprendimo, kuriuo prašo pakeisti skundžiamą sprendimą ir atmesti [pirmojoje instancijoje pareikštą] ieškinį.

Esminiai pagrindinės bylos šalių argumentai

- 27 Atsakovė pirmojoje instancijoje paprašė, kad *Curtea de Apel Constanța* patektų Teisingumo Teismui pirmiau nurodytą prejudicinį klausimą.

Trumpas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 28 Nors *Tribunalul* sprendimas susijęs tik su Reglamento Nr. 1122/2009 80 straipsnio 3 dalies taikymu, apeliacinis teismas mano, kad reikia taip pat patikrinti kitos proceso šalies (ieškovės pirmojoje instancijoje) teisę naudotis išmokų už plotus už 2007–2014 m. schemomis ir kad tik tuo atveju, jei būtų konstatuota, kad sumos neturėjo būti išmokėtos, nes naudota žemė neatitiko reikalavimų, reikėtų patikrinti, ar taikytina Reglamento Nr. 1122/2009 80 straipsnio 3 dalis.
- 29 Pagal nacionalinės teisės nuostatas žemė, atsižvelgiant į jos paskirtį, skirstoma į 5 dideles kategorijas: 1) žemės ūkio paskirties žemė: ariamoji žemė, vynuogynai, sodai, vynmedžių sodai, medelynai, apynynai ir šilkmedynai, ganyklos, žolynai, šiltnamiai, fotovoltiniai šiltnamiai, lysvės, miško želdinių plotai, jei juose neatliekami miško darbai (miškininkystės įmonės), plotai, kuriuose yra žemės ūkio paskirties statinių ir dirvožemio gerinimo įrenginių, akvakultūros įrenginių, kaimo kelių tinklo kelių; 2) miškai; 3) nuolat užlieta žemė; 4) miesto žemė; 5) specialios paskirties žemė.
- 30 Kiekviena iš minėtų 5 žemės paskirčių gali turėti dominuojančias naudojimo kategorijas, kurios užima didesnę ploto dalį, ir naudojimo kategorijas, kurių dalis yra mažesnė. Pavyzdžiui, žemės ūkio paskirties žemės grupėje pagrindinės naudojimo kategorijos yra: ariamoji žemė, vynuogynai, sodai ganyklos ir žolynai, tačiau mažesnę dalį gali užimti statiniai, vanduo ir kt.
- 31 Paskirtis ir naudojimo kategorija yra žemės sklypo ypatybės, kurios paskelbiamos viešai, įrašant į registrą, kuriame pateikiami nekilnojamojo turto aprašymas ir įrašai apie su nekilnojamuoju turtu susijusias daiktines teises, asmenines teises, aktus, faktus ar teisinius ryšius. Norint pakeisti paskirtį ar naudojimo kategoriją reikia įvykdyti tam tikras sąlygas ir gauti tam tikras preliminarias nuomones, taip pat nekilnojamojo turto kadastrė reikia padaryti reikiamus įrašus apie pakeitimą.
- 32 Įrašymo į bendrąjį kadastrą techninės taisyklės numato 10 žemės naudojimo kategorijų, išdėstytų tokia tvarka: ariamoji žemė (A), ganyklos (P), žolynai (F), vynuogynai (V), sodai (L), mišku apaugę plotai, žemė su vandens telkiniais ir švendrėmis apaugę vandens telkiniai, keliai (DR) geležinkeliai (CF), užstatyta žemė (CC), nualinta ir nederlinga žemė (N).

- 33 Iš taisyklių matyti, kad akvakultūros įrenginiai, nors ir priskiriami žemės ūkio paskirties žemės kategorijai, vėliau nebenurodomi taisyklių 8.2 punkte išvardijant naudojimo kategorijas. Vis dėlto taisyklėse kalbant apie naudojimo kategorijas nurodoma, kad į kategoriją „žemė su vandens telkiniais ir švendrėmis apaugę vandens telkiniai“ patenka nuolat ir laikinai užliejama žemė, kuri nuslūgus vandeniui negali būti naudojama kitiems tikslams.
- 34 Vis dėlto šioje byloje net kita apeliacinio proceso šalis (ieškovė pirmojoje instancijoje) netvirtina, kad naudota žemė į kadastrą buvo įrašyta priskiriant kategorijai „ariamoji žemė“ ar kitai naudojimo kategorijai, kuri pagal nacionalinę teisę suteikia teisę naudotis vienkartinį išmokų schemomis, ar kad ji būtų ėmusių veiksmų pakeisti naudotos žemės kategoriją į ariamosios žemės kategoriją. Tačiau ieškovė pirmojoje instancijoje tvirtina, jog svarbu tai, kad pagal koncesiją parduota žemė iš tikrųjų naudojama kaip ariamoji žemė, o koncesiją suteikęs asmuo leido žemę naudoti kitiems tikslams, kurie nebuvo iš pradžių numatyti koncesijos sutartyse.
- 35 Reikia pažymėti, kad nacionalinės teisės nuostatos (OUG Nr. 125/2006) aiškiai nenumato, jog žemės ūkio plotai turi būti į kadastrą įrašyti nurodant naudojimo kategoriją, kuri leistų juos vertinti kaip tinkamus, arba kad kitos naudojimo kategorijos kadastre nurodymas neleidžia už juos mokėti išmokų, nepaisant aplinkybės, kad iš tikrųjų žemės ūkio plotai naudojami kaip, pavyzdžiui, ariamoji žemė arba ganyklos. Vis dėlto tai yra priežastis, dėl kurios atsakovė pirmojoje instancijoje priėmė šioje byloje ginčijamus aktus.
- 36 Nacionalinėje jurisprudencijoje kai realus naudojimas neatitinka registre ar aktuose, kurie patvirtina naudojimo teisę, nurodytos naudojimo kategorijos, pirmumas teikiamas į registrą ar aktuose, kurie patvirtina naudojimo teisę, įrašytai naudojimo kategorijai, o tai, kam iš tikrųjų naudojama žemė, nėra svarbu.
- 37 Nagrinėjant šį ginčą *Curtea de apel* yra galutinės instancijos teismas, todėl mano, kad atsižvelgiant nagrinėjamą situaciją, turi Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pateikti prejudicinį klausimą dėl nacionalinės teisės normų atitikties Sąjungos teisei, kad būtų išaiškinta, ar reikia atsižvelgti tik į tai, kaip ūkininkas realiai naudoja plotus, ar vis dėlto, atvirksčiai, reikia atsižvelgti į plotų aprašymą viešai prieinamuose aktuose ar dokumentuose, kuriais ūkininkas įrodo žemės, dėl kurios teikia mokėjimo paraišką, naudojimo teisę, ir į tai, ar naudojimas atitinka minėtą aprašymą.
- 38 Nurodydamas Teisingumo Teismo sprendimus bylose C-422/13, *Wree*, ir C-684/13, *Demmer*, pagal kuriuos vertinant, ar plotai atitinka reikalavimus, svarbi yra aptariamoms žemės realiai paskirtis, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas tvirtina, kad nė viename iš minėtų sprendimų nenagrinėti atvejai, kai reali paskirtis neatitinka kadastre nurodytos paskirties ar naudojimo kategorijos, todėl jis negali taikyti „acte clair“ teorijos, o atsakymas į prejudicinį klausimą aiškiai neišplaukia iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, be to, šiuo klausimu yra pagrįstų abejonių.